

tíðindablaðið **sosialurin**

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyrri útgávudagin

Útgevart:
P/f Sosialurin
Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyrirtaksstjóri:
Krisjan Dahl
Blaðfólk:
Høgni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagný Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Print:
P/f Pressan 1981

Ferðsludeyðin

NÚ MÅ NAKAÐ GERAST við ferðsluvánlukkurnar — hetta tykjast øll at vera samd um. Men hvat skal gerast og hvussu vit skulu bera okkum at, er ósemja um.

LØGTINGSMENN hava tosað sínámillum um at áleggja landsstýrinum at gera nakað heilt álvarsligt. Landslæknin hevur skrivað landsstýrinum bræv um hetta sama.

VIT FARA EISINI at mæla til, at landsstýrið setir heilt serlig tiltøk í verk. Vit vera at ásanna, at verandi stovnar ikki makta at stilla nakað upp móttvegis tí meiningaleysa ferðsludeyðanum. Tí má skapast ein ferðslupolitikkur — ein politikkur, ið fyrst og fremst sær ferðsluna sum ein part av øllum samskiptinum í samfelagnum — okkum tørvar eitt heildarsýn og okkum tørvar samskipan av nógvum tættum: undirvísing, vegagætlanum, ferðslureglum, stovnum og øllum sum hevur við ferðslu at gera.

BILURIN er vorðin ein ónemandi molok, sum vit offra 8—10 ungfólk til á hvørjum ári. Hetta ber ikki longur til!

MEN VERULIGA EFFEKTIV tiltøk koma at krevja at nortið verður við nógv, sum fólk illa dámar at nortið verður við, tí tað verður gingið tí persónliga frælsinum ov nær. Tað hjálpir tó ikki til, hetta skil kann ikki halda fram.

oddagrein

TAÐ, SUM TÍ EIGUR at verða gjørt, er, at landsstýrismaðurin í lógarmálum — hann eitur Vilhelm Johannesen — alt fyrri eitt setir niður eina ferðslutryggingina. Henda nevnd eigur at umboða bileftirlit, politiið, landsverkfrøðingin, kommunurnar, skúlaverk-ið, barnastovnar, heilsuverkið, koyrilærarnar, tryggingina, ráðið fyrri ferðslutrygd og annars einhvønn stovn, ið hugsast kann at hava nakað samband við hetta vandamál. Henda nevnd eigur at koma við uppskotum til tess at tryggja okkum móti hesum ræðuligu vanlukkunum.

POLITIKKARARNIR hava frá ávisari síðu fingið høvuðsábyrgdina fyrri ta syndarlugu støðuna. Til tað skal sigast, at teir ikki hava havt alt ov skilagóð og trúverðug uppskot at taka støðu til. Á einum øki hava teir tó eina tunga ábyrgd av vanlukkunum og tað er at eingin samskipan tykist at vera millum eitt nú vegfæringar, skúlar og barnagarðar — at teir í árávis hava loyvt at ein høvuðsvegur fyrri og annar eftir verður lagdur ígjøgnum tættbygd øki.

POLITIKKARARNIR EIGA nú at fáa nógv og dygdargott tilfar at taka støðu út frá og hesa støðu nýðast teir nú at taka, sjálvt um hon kemur at føra til illa dámd tiltøk.

TAÐ HJÁLPIR TÓ IKKI TIL — í fjóðringsöld hava vit nú so at siga sett alt til vigs fyrri at metta henda molok bilin — nú fer at vera nóg mikið.

Ein viðmerking um sjúkrahúsútbygging

Essa Arge yvirlækni við sjúkrahúsið í Klaksvík og dagblaðnum tann 9/1985.

Hann ger nakrar viðmerkingar til ætlaða sjúkrahúsútbyggingina í Klaksvík og á Tvøroyri.

Um hesa tilætlaða útbygging sigur Essa Arge, at hann við verandi samgongu er bangin fyrri skúlastovnum í Føroyum — lærlingaheiminum í Tórshavn og sjúkrahúsvirkinum í Føroyum.

Greinin harmar meg, tí hon visir at tað ikki bara er blaðstjórin á Dagblaðnum, sum fer lætt um veruleikan.

Hvat Essa veruliga er bangin fyrri, dregur hann ikki útgreinandi fram, men kemur við pástandum, sum ikki hava botn og ikki eru sannir.

Hann gloymir og kanska við vilja, at fyrsti tekniski skúlin og fyrri tað handilsskúlin, sum var í Føroyum, var á Tvøroyri. Men tvórámenn vóru samdir um at hesin lá høgligast í Tórshavn, at so ein er komin afturat í Klaksvík, er ein onnur søga.

At javnaðarmenn, sum tú sigur teg hava so ringar royndir av, tó hava verið tykkum hollir, eru talandi dómi um. Tekniski skúlin er eitt og sjúkrahúsvirkið Føroya annað, sum bleiv fram av ávum P. M. Dams sála, meðan hann hevði leiðsluna av landsstýrinum. Og enn hava vit ikki kravt tekniska skúlan fluttan, líka lítið sum vit hava kravt útbyggingina

av Landssjúkrahúsinum steðgaða til fyrimunar fyrri sjúkrahúsið í Klaksvík ella á Tvøroyri. Tú sigur ikki satt viðvikjandi hesum, tað hevur ongantíð verið nakað krav frá suðuroyingum, at okkara sjúkrahús skal útbyggjast á hædd við Landssjúkrahúsið, men at tann neyðuga útbyggingin skal fremjast, tað er natúrligt, soleiðis at læknar og starvsfólk fái góðar umstøður at arbeiða undir, og suðuroyingar tryggjast sjúkrahúsviðurskipti.

Og hetta kann og skal gerast uttan at nerva Landssjúkrahúsið, tí eitt stendur fast, Landssjúkrahúsið er eins væl okkara, tað er ikki ein lokalur stovnur í Tórshavn og eins væl og sjúkrahúsið á Tvøroyri og Klaksvík, hoyra undir stovnin Sjúkraverk Føroya.

Allir føroyingar sanna hetta, og tað veit Essa Arge, og við hesum tankum bleiv tann stóra útbyggingin av Landssjúkrahúsinum í Tórshavn fram undir stýri P. M. Dams.

So heilt ringar royndir av javnaðarmonnum hevur Essa ikki havt. Tað er heldur ikki nakað loyndarmál, at sjúkrahúsvirkið í Suðuroy er vónaligt, og tað veit Essa Arge, tí mangan hevur Smyril (sum vit kunna takka Essa fyrri) sigt við sjúklingum eykatúr fyrri ikki at siga akutt, har mangan hevur staðið um lívið, tí

sjúkrahúsið ikki hevði ta neyðugu útgerðina.

Og hetta skulu vit hava rættað uppá, eg fái meg ikki til at trúgva, at seinkanin av hesari livsneyðugu útbyggingini er seinkað orsakað av, at Fólkaflakur hevur umstíð hesi mál í Landsstýrinum tvey seinastu fyra árin.

Um kendur tjóðveldispolitikari hevur ført tað fram, sum tú í greinini sigur, eigur tú at navngeva, eins og tú navngevur Asbjørn Joensen.

Persónliga havi eg sær ferðir, eg havi fingið viðgerð á Landssjúkrahúsinum, kent meg væl, havi fingið góða viðgerð har, og sjálvandi skal einki leggjast í vegin fyrri, at allir føroyingar skulu hava rætt at koma har, og útgerðin skal vera soleiðis, at vit kunna kenna okkum tryggjar. Men samstundis má eg undirstrika, at nýgerð av sjúkrahúsinum í Klaksvík og á Tvøroyri, skal fremjast, og hetta átti at ligið frammarlaga hjá starvsfelagnum í Tórshavn.

Tí bæði í Tórshavn og á bygd er læknaviðgerð ikki ein politiskur spurningur, men ein spurningur um at hjálpa, og at hava góðar umstøður til tað, bæði á bygd og í Tórshavn.

Sverre Midjord

Árið 1985 í Hoyvík

Eg manglaði orð fyrri at siga mína hugsan, tá eg las í Oyggjatiðindi, at ein av mínum grannum, sigur at hann vil ikki hava evnaveikar grannar.

Hvat endamála henda greinin hevur, er mær ókent enn...

At Petur Olivur í Hoyvík, ið kallar seg Gimpi, er óttafullur skilji eg á lagnum, men har frá »at bliva í óðini«, tá hann frætti hvør skuldi flyta inn í grannahúsinu, tað skilji eg ikki.

Góði Gimpi. Líka so væl sum vit ikki hava valt okkum okkara grannar, líka so lítið velja nøkur foreldur at fáa evnaveik børn, ei heldur velur nakar sær evnaveik systkin.

Ongin evnaveikur hevur sjálvur valt sær hetta brek. Onnur brekað fólk stríðast við sitt brek, royna at bota um tað fyrri

at klára seg samfelagnum.

Eisini tey evnaveiku hava stríð av sínum breki og tað er mangan tungt hjá teimum at vinna seg fram. Men hóast tað ynskir ongín at verða álopín á friðarveg, og henda greinin hevur ikki gjørt byrðuna lættari fyrri tey evnaveiku, foreldur og systkin.

Sum viðmerking til mínar grannar á Mýrini vil eg siga, at eg kann bara bera teimum alt gott. Tykkum nýggjastu á vegnum vil eg ynskja vælkomnin til Hoyvíkar. Eg veit, at tit av fyrstan tíð ikki valdu at búgva saman, men eru í dag sum ein »stórfamilja«.

Mín vón skal vera, um tit ein dag sjálvi ynskja at flyta, at so myndugleikarnir í samfelagnum hava broytt ta gomlu

vanahugsanina, so ikki øll »absolut nýðast« at búgva so nógv saman.

...

At eg sjálf eri mamma til evnaveik hevur onki við mín haldning til hesa grannasøgu at gera. Men greinin nivdi fast hjá mínum egnu!

Diana í Puntabyrgi

Fylg við,
hvat hendir

tíðindablaðið
sosialurin